

Ilmasto-, ympäristö- ja eläinten hyvinvointijärjestelmät (ekojärjestelmät)

Lisätieto lausuntopyyntöön: Ekojärjestelmä on uusi suoriin tukiin eli EU:n kokonaan rahoittamiin tukiin kuuluva tukijärjestelmä, jolla edistetään ympäristön, ilmaston ja eläinten hyvinvoinnin parantamista. Jäsenvaltion on otettava käyttöön ekojärjestelmät. Niihin osallistuminen on viljelijöille vapaaehtoista. EU-asetuksessa tullaan säätämään vähimmäisrahoitusosuus suorista tuista, joka jäsenvaltion on käytettävä ekojärjestelmiin. Ekojärjestelmien valmistelua on tehty sillä oletuksella, että vähimmäisrahoitusosuus Suomessa olisi 10-15 % eli 52-78 milj. euroa vuodessa.

Ekojärjestelmien valmistelun lähtökohtana Suomessa on ollut se, että

- ekojärjestelmän toimet täyttävät CAP:n ympäristö- ja ilmastotavoitteita tehokkaasti ja yksinkertaisesti;
- toimet ovat mahdollisimman laajan viljelijäjoukon valittavissa; ja
- toimet ovat yksivuotisia, jolloin ekojärjestelmän sitoumuksetkin ovat yksivuotisia.

Ekojärjestelmiin sisältyy Suomessa seuraavat toimenpiteet: talviaikainen kasvipeite, luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet sekä monimuotoisuuskasvit. Viljelijä voi valita näistä toimenpiteistä yhden tai useamman, tai päättää, että ei toteuta mitään näistä toimista, eikä siten liity ekojärjestelmään. Eläinten hyvinvoinnin toimenpiteitä ei Suomessa sisällytetä ekojärjestelmään, koska niitä toteutetaan Suomessa laajasti maaseudun kehittämisvaroilla eläinten hyvinvointikorvauksien kautta.

EU-asetusluonnoksen mukaan jäsenmaiden on käytettävä ekojärjestelmissä luokitus- tai pisteytysjärjestelmää tai muuta asianmukaista menetelmää, jolla varmistetaan ekojärjestelmien tehokkuus asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Koska tästä vaatimuksesta ei ole vielä saatavana lisätietoa, ei tätä ole voitu ottaa huomioon tässä vaiheessa. Asetusvalmistelussa on ollut viime aikoina esillä myös se, että viljelijä voisi täyttää ekojärjestelmällä vastaavan tapaisia ehdollisuuden GAEC-vaatimuksia. Myöskään tämän kohdan tarkemmista ehdoista ei ole saatavana lisätietoa, joten tätä ei ole otettu huomioon tässä valmisteluvaiheessa.

Toimenpiteen nimi

Ilmasto-, ympäristö- ja eläinten hyvinvointijärjestelmät (ekojärjestelmät)

Rahasto

Maataloustukirahasto

Toimenpidetyyppi, johon kuuluu

Suorien tukien tuotannosta irrotettu tuki, ilmasto-, ympäristö- ja eläinten hyvinvointijärjestelmät (ekojärjestelmät) (artikla 28)

Alueellinen kattavuus

Koko Suomi

Kaikkia ekojärjestelmiä koskevat kohdat

Tuensaaja

Aktiivilijelijä

Lisätieto lausuntopyyntöön: Aktiivilijelijän määritelmä on kuvattu luvussa 4.1.

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Ekojärjestelmät ovat seuraavat:

Talviaikainen kasvipeite

Luonnonhoitonurmet

Viherruokitusnurmet

Monimuotoisuuskasvit

Näiden ekojärjestelmien avulla edesautetaan ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista, veden ja maaperän tehokasta hoitoa ja luonnon monimuotoisuuden suojelemista sekä elinympäristöjen säilyttämistä.

Perustason kuvaus

Tuen saaminen edellyttää ehdollisuuden vaatimusten noudattamista sekä tähän tukeen liittyvien määritelmien ja suorien tukien vähimmäisvaatimusten täyttymistä.

Lisätieto lausuntopyyntöön: Määritelmät ja suorien tukien vähimmäisvaatimukset on kuvattu luvussa 4.1.

Lisäksi kussakin ekojärjestelmässä on muita perustason vaatimuksia, jotka on kuvattu alla kunkin ekojärjestelmän kohdalla.

Ekojärjestelmien ehdot ylittävät perustason vaatimukset.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tuensaaja voi valita yhden tai useamman ekojärjestelmän. Hän sitoutuu valitsemansa ekojärjestelmän ehtojen noudattamiseen yksivuotisella sitoumuksella. Tuensaaja voi vuosittain valita, mihin ekojärjestelmiin hän haluaa kyseisenä vuonna sitoutua.

Ekojärjestelmän sitoumuksen vähimmäisalaa ei aseteta, vaan tuki voidaan myöntää, jos suorien tukien myöntämisen vähimmäisvaatimukset täyttyvät.

Ekojärjestelmän tuki maksetaan niiltä suorien tukien tukikelpoisilta hehtaareilta, joihin toimenpide kohdistuu.

Lisätieto lausuntopyyntöön: Tukikelpoisen hehtaarin määritelmä on kuvattu luvussa 4.1.

Ekojärjestelmä 1: Talviaikainen kasvipeite

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Erityistavoite 4 (artikla 6(d)): Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestäväää energiaa.

Erityistavoite 5 (artikla 6(e)): Edistetään kestäväää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa

Erityistavoite 6 (artikla 6(f)): Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia.

Tulosindikaattorit

R.4 Tulotuen liittäminen vaatimuksiin ja hyviin käytäntöihin: Tulotuen piiriin kuuluvan käytössä olevan maatalousmaan osuus, johon sovelletaan ehdollisuusjärjestelmää

R.12 Ilmastonmuutokseen sopeutuminen: Käytössä olevan maatalousmaan ja/tai eläinyksiköiden osuus, jotka saavat tukea ammoniakki- ja KHK-päästöjen vähentämiseen, hiilen maaperään sitomisen ylläpitämiseen/lisäämiseen, mukaan lukien ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistämistä koskevat sitoumukset

R.14 Hiilen sitominen maaperään ja biomassaan: Päästöjen vähentämistä tai hiilen maaperään sitomisen ylläpitämistä ja/tai lisäämistä koskevien sitoumusten alaisen maatalousmaan osuus (pysyvä nurmi, turvemaan maatalousmaa, metsä jne.)

R.18 Maaperän parantaminen: Maanhoidon kannalta suotuisten tuettujen hoitositoumusten alainen osuus käytössä olevasta maatalousmaasta

R.20 Veden laadun suojeleminen: Veden laatua koskevien tuettujen sitoumusten alainen osuus käytössä olevasta maatalousmaasta

R.27 Luontotyyppien ja lajien säilyttäminen: Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä tai palauttamista koskevien hoitositoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan osuus

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

Sängellä tai kasveilla lokakuun lopusta seuraavan kevään kylvömuokkaukseen tai kylvöön asti säilytettävät seuraavat alat:

- viljan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sänki
- monivuotiset ja yksivuotiset viljellyt nurmet ja ruokohelpi, pois lukien luonnonlaitumet ja muut vastaavat alat
- kumina
- monivuotiset puutarhakasvit, pois lukien pysyvät puutarhakasvit (kuten hedelmäpuut ja marjapensaat)
- syysruis, ruisvehnä, syysvehnä, spelttivehänä ja muut syyskylvöiset viljat, syysrypsi, syysrapsi ja muut syyskylvöiset öljykasvit sekä muut syyskylvöiset kasvit
- keväällä korjattava pellava ja hamppu
- kerääjäkasvit
- ekojärjestelmän luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet ja monimuotoisuuskasvit
- sänki- ja viherkesannot

Päällekkäisen maksun estämiseksi talviaikaisen kasvipeitteen tukea ei makseta kasvulohkolle, joka on

- ehdollisuuden GAEC 2:n mukaista turvealaa, GAEC 10:n mukaista Natura-alueiden pysyvien nurmien alaa tai ylimääräisen kansallisen GAEC:n mukaista kivennäismaa-alaa tai GAEC 1:n mukaista alaa silloin, jos ennallistamismenettely olisi otettava käyttöön, minkä myötä pysyvät nurmet olisi säilytettävä.
- sellaisen kasvukoodin alaa, jolle haetaan ympäristökorvausta toimenpiteestä, jonka ehtona on kasvuston säilyttäminen talviajan, kuten toimenpide ”suojavyöhykkeiden ja turvepeltojen nurmet”
- sellaisen kasvukoodin alaa, jolle haetaan ympäristökorvausta kattamalla monivuotiset puutarhakasvit orgaanisella katteella toimenpiteessä ”puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät”

Viljelijän tulee ilmoittaa vuosittain syksyllä kasvulohkot, jotka hän säilyttää sänki- tai kasvipeitteisenä.

Perustason kuvaus

Ehdollisuuden GAEC 7 (vähimmäismaanpeite)

Korvaustasot/laskentametodit

Kannustinperusteinen tuki euroa/hehtaari

Talviaikaisen kasvipeitteisyyden tuki voidaan myöntää kannustinperusteisena tukena, koska sitä voidaan hakea kasvilajista riippumatta lähes kaikelle maatalousmaalle, jolla sänki tai kasvusto säilytetään talviajan. Talviaikaisella kasvipeitteisyydellä on suuri merkitys ympäristöön ja ilmastoon liittyvien erityistavoitteiden saavuttamisessa, joten kannustinperusteisen tuen myöntäminen on perusteltua.

Tuki on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 kohdan 5 mukaista tukea.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset ja/tai alustava rahoitus

	2023	2024	2025	2026	2027
euroa/ha	35-65	35-65	35-65	35-65	35-65

Määrien oikeutus

Talviaikaisen kasvipeitteisyyden tuessa ei ole viljelijä- tai tilakohtaista enimmäismäärää.

Lisätieto lausuntopyyntöön: Tuen saaminen ei edellytä nykyisen ympäristökorvauksen talviaikaisen kasvipeitteisyyden toimenpiteen mukaisesti sitä, että tietty osuus tilan maatalousmaan alasta pitäisi olla kasvipeitteistä.

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O.6b Ekojärjestelmän hehtaarit	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus

	2023	2024	2025	2026	2027
suunniteltu tuotos * yksikkökustannus, milj. euroa	55-85	55-85	55-85	55-85	55-85

Ekojärjestelmä 2: Luonnonhoitonurmet

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Erityistavoite 4 (artikla 6(d)): Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestäväää energiaa.

Erityistavoite 5 (artikla 6(e)): Edistetään kestäväää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa

Erityistavoite 6 (artikla 6(f)): Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia.

Tulosindikaattorit

R.4 Tulotuen liittäminen vaatimuksiin ja hyviin käytäntöihin: Tulotuen piiriin kuuluvan käytössä olevan maatalousmaan osuus, johon sovelletaan ehdollisuusjärjestelmää

R.14 Hiilen sitominen maaperään ja biomassaan: Päästöjen vähentämistä tai hiilen maaperään sitomisen ylläpitämistä ja/tai lisäämistä koskevien sitoumusten alaisen maatalousmaan osuus (pysyvä nurmi, turvemaan maatalousmaa, metsä jne.)

R.18 Maaperän parantaminen: Maanhoidon kannalta suotuisten tuettujen hoitositoumusten alainen osuus käytössä olevasta maatalousmaasta

R.20 Veden laadun suojeleminen: Veden laatua koskevien tuettujen sitoumusten alainen osuus käytössä olevasta maatalousmaasta

R.27 Luontotyyppien ja lajien säilyttäminen: Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä tai palauttamista koskevien hoitositoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan osuus

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

- Kasvuston tulee koostua kyseisenä vuonna tai aiemmin kylvetyistä monivuotisista nurmikasveista (heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit). Kasvusto voidaan perustaa edellisenä vuonna suojaviljaan.
- Monilajiseksi kehittyneet luonnonvaraisia heiniä ja ruohovartisia kasveja sisältävät vanhat nurmikasvustot ovat hyväksyttäviä.
- Siemenseoksen painosta enintään 20 % voi olla typensitojakasveja. Viljelymuistiinpanoihin on kirjattava siemenseoksen sisältö ja osuudet.
- Kasvustoa ei saa muokata muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä.
- Ei saa käyttää lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita 1.1.-31.8.
- Luonnonhoitonurmen kasvusto on säilytettävä ja ehtoja on noudatettava 31.8. asti, jonka jälkeen syyskasvien kylvö sekä kasvinsuojeluaineiden ja lannoitteiden käyttö on sallittua.

Päällekkäisen maksun estämiseksi luonnonhoitonurmen tukea ei makseta kasvulohkolle, joka on

- on ehdollisuuden GAEC 2:n mukaista turvealaa tai ylimääräisen kansallisen GAEC:n mukaista kivennäismaa-alaa, GAEC 9:n mukaista tuottamatonta alaa, GAEC 10:n mukaista Natura-alueiden pysyvien nurmien alaa tai GAEC 1:n mukaista alaa silloin, jos ennallistamismenettely olisi otettava käyttöön, minkä myötä pysyvät nurmet olisi säilytettävä.
- niiden kasvukoodien alaa, joille haetaan tukea ympäristökorvauksessa ja joiden tukiehtona on nurmikasvusto.

Lisätieto lausuntopyyntöön:

- Heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit on kuvattu luvussa 4.1. pysyvän nurmen määritelmän kohdalla. Typensitojakasvit määritellään myöhemmin.
- Nurmi on perustettava viimeistään 30.6., ja kasvusto on niitettävä vuosittain. Nämä vaatimukset sisältyvät maataloustoiminnan määritelmään, joka on kuvattu luvussa 4.1. Näin ollen niitosta ei voi maksaa tukea ekojärjestelmässä.
- Laidunnus ja sadonkorjuu on sallittua.
- Koska ekojärjestelmässä on kyseessä yksivuotinen toimi, ei syyskasvien kylvö luonnonhoitonurmelle nykyiseen tapaan 15.7. jälkeen ole mahdollista.

Perustason kuvaus

Maataloustoiminnan määritelmään kuuluva maatalousmaan säilyttämisen vaatimus

Lisätieto lausuntopyyntöön: Maatalousmaan säilyttämisen vaatimus on kuvattu luvussa 4.1.

Korvaustasot/laskentametodit

Kustannusperusteinen tuki euroa/hehtaaria

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa korvauslaskelmista. Korvauslaskennassa on otettu huomioon ekojärjestelmän ehtojen mukaisista vaatimuksista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimukseen perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannuksen osuus on 20 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä.

Tuki on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 kohdan 12 mukaista tukea.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset

	2023	2024	2025	2026	2027
euroa/ha	60-90	60-90	60-90	60-90	60-90

Lisätieto lausuntopyyntöön: Luonnonhoitonurmelle voi hakea luonnonhoitonurmien tuen lisäksi ekojärjestelmän talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea. Näin viljelijää kannustetaan säilyttämään kasvusto seuraavan kevään kylvömuokkaukseen tai kylvöön asti. Täten viljelijällä on kannustin säilyttää luonnonhoitonurmi samalla kasvulohkolla useita vuosia, vaikka viljelijä sitoutuu ekojärjestelmään vuodeksi kerrallaan.

Määrien oikeutus

Luonnonhoitonurmen tukea myönnetään enintään 25 %:lle viljelijän suorien tukien tukikelpoisesta alasta.

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O.6b Ekojärjestelmän hehtaarit	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus

	2023	2024	2025	2026	2027
milj. euroa	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Ekopjärjestelmä 3: Viherlannoitusnurmet

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Erityistavoite 4 (artikla 6(d)): Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestäväää energiaa.

Erityistavoite 5 (artikla 6(e)): Edistetään kestäväää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa

Erityistavoite 6 (artikla 6(f)): Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia.

Tulosindikaattorit

R.4 Tulotuen liittäminen vaatimuksiin ja hyviin käytäntöihin: Tulotuen piiriin kuuluvan käytössä olevan maatalousmaan osuus, johon sovelletaan ehdollisuusjärjestelmää

R.14 Hiilen sitominen maaperään ja biomassaan: Päästöjen vähentämistä tai hiilen maaperään sitomisen ylläpitämistä ja/tai lisäämistä koskevien sitoumusten alaisen maatalousmaan osuus (pysyvä nurmi, turvemaan maatalousmaa, metsä jne.)

R.18 Maaperän parantaminen: Maanhoidon kannalta suotuisten tuettujen hoitositoumusten alainen osuus käytössä olevasta maatalousmaasta

R.20 Veden laadun suojeleminen: Veden laatua koskevien tuettujen sitoumusten alainen osuus käytössä olevasta maatalousmaasta

R.21 Ravinnehuollon kestävyys: Parannettua ravinteiden hallintaa koskevien hoitositoumusten alaisen maatalousmaan osuus

R.27 Luontotyyppien ja lajien säilyttäminen: Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä tai palauttamista koskevien hoitositoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan osuus

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

- Kasvuston tulee koostua kyseisenä vuonna kylvetystä tai edellisenä vuonna suojaviljaan perustetusta nurmikasvien (heinäkasvit tai muut nurmirehukasvit) ja typensitojakasvien seoksesta.
- Siemenseoksessa on oltava vähintään kahta nurmikasvien lajia. Siemenseoksen painosta vähintään 20 % on oltava typensitojakasvia. Viljelymuistiinpanoihin on kirjattava siemenseoksen sisältö ja osuudet.
- Kasvustoa ei saa muokata muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä.

- Ei saa käyttää lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita 1.1.-31.8.
- Viherlannoitusnurmen kasvusto on säilytettävä ja ehtoja on noudatettava 31.8. asti, jonka jälkeen syyskasvien kylvö sekä kasvinsuojeluaineiden ja lannoitteiden käyttö on sallittua. Toisen ja kolmannen vuoden viherlannoitusnurmella syyskasvien kylvö ja kylvöön liittyvä kasvinsuojeluaineiden ja lannoitteiden käyttö on kuitenkin sallittua 1.8. alkaen.

Päällekkäisen maksun estämiseksi viherlannoitusnurmen tukea ei makseta kasvulohkolle, joka

- kuuluu luonnonmukaisen tuotannon sitoumukseen
- on ehdollisuuden GAEC 2:n mukaista turvealaa tai ylimääräisen kansallisen GAEC:n mukaista kivennäismaa-alaa, GAEC 9:n mukaista tuottamatonta alaa, GAEC 10:n mukaista Natura-alueiden pysyvien nurmien alaa tai GAEC 1:n mukaista alaa silloin, jos ennallistamismenettely olisi otettava käyttöön, minkä myötä pysyvät nurmet olisi säilytettävä.
- niiden kasvukoodien alaa, joille haetaan tukea ympäristökorvauksessa ja joiden tukiehtona on nurmikasvusto.

Lisätieto (ei CAP-suunnitelmaan):

- Heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit on kuvattu luvussa 4.1. pysyvän nurmen määritelmän kohdalla. Typensitojakasvit määritellään myöhemmin.
- Nurmi on perustettava viimeistään 30.6., ja kasvusto on niitettävä vuosittain. Nämä vaatimukset sisältyvät maataloustoiminnan määritelmään, joka on kuvattu luvussa 4.1. Näin ollen niitosta ei voi maksaa tukea ekojärjestelmässä.
- Laidunnus ja sadonkorjuu on sallittua.
- Viherlannoitusnurmen jälkeen seuraavana vuonna kasvulohkolle voi tukihakemuksessa ilmoittaa minkä tahansa kasvin.

Perustason kuvaus

Maataloustoiminnan määritelmään kuuluva maatalousmaan säilyttämisen vaatimus

Lisätieto lausuntopyyntöön: Maatalousmaan säilyttämisen vaatimus on kuvattu luvussa 4.1.

Korvaustasot/laskentametodit

Kustannusperusteinen tuki euroa/hehtaari

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa korvauslaskelmista. Korvauslaskennassa on otettu huomioon ekojärjestelmän ehtojen mukaisista vaatimuksista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimukseen perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannuksen osuus on 20 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä.

Tuki on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 kohdan 12 mukaista tukea.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset

	2023	2024	2025	2026	2027
euroa/ha	60-90	60-90	60-90	60-90	60-90

Lisätieto lausuntopyyntöön: Viherlannoitusnurmelle voi hakea viherlannoitusnurmiensa tuen lisäksi ekojärjestelmän talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea. Näin viljelijää kannustetaan säilyttämään kasvusto

seuraavan kevään kylvömuokkaukseen tai kylvöön asti. Täten viljelijällä on kannustin säilyttää viherlannoitusnurmi samalla kasvulohkolla useita vuosia, vaikka viljelijä sitoutuu ekojärjestelmään vuodeksi kerrallaan.

Määrien oikeutus

Samalle kasvulohkelle ilmoitetulle viherlannoitusnurmelle voidaan myöntää viherlannoitusnurmen tuki enintään kolmena vuonna peräkkäin.

Viherlannoitusnurmen tukea myönnetään enintään 25 %:lle viljelijän suorien tukien tukikelpoisesta alasta.

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O.6b Ekojärjestelmän hehtaarit	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus

	2023	2024	2025	2026	2027
milj. euroa	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3

Ekojärjestelmä 4: Monimuotoisuuskasvit

Tähän liittyvät erityistavoitteet

Erityistavoite 5 (artikla 6(e)): Edistetään kestävästä kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa

Erityistavoite 6 (artikla 6(f)): Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia

Tulosindikaattorit

R.4 Tulotuen liittäminen vaatimukseen ja hyviin käytäntöihin: Tulotuen piiriin kuuluvan käytössä olevan maatalousmaan osuus, johon sovelletaan ehdollisuusjärjestelmää

R.18 Maaperän parantaminen: Maanhoidon kannalta suotuisten tuettujen hoitositoumusten alainen osuus käytössä olevasta maatalousmaasta

R.27 Luontotyyppeiden ja lajien säilyttäminen: Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä tai palauttamista koskevien hoitositoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan osuus

Vaatimukset, joilla tehokkaasti vastataan erityistavoitteisiin

- Kasvuston tulee koostua pölyttäjä-, maisema-, riista-, niitty- tai peltolintukasveista, jotka on kylvetty kyseisenä vuonna. Syyskylvöiset kasvit voi kylvää edellisen vuoden syksyllä. Niittykasvikasvuston voi perustaa edellisen vuoden keväällä. Kasvusto on kylvettävä vuosittain lukuun ottamatta niittykasveja. Kasvustoa ei voi perustaa suorakylvämällä nurmeen.

- Siemenseoksessa on oltava vähintään kahta pölyttäjä-, maisema-, riista-, niitty- tai peltolintukasvien ryhmän kasvia, lukuun ottamatta pölyttäjä- ja maisemakasveja, joista erikseen säädettyjä kasveja voidaan kylvää myös puhtaana kasvustona. Viljelymuistiinpanoihin on kirjattava siemenseoksen sisältö ja osuudet.
- Kasvustoa ei saa muokata muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä.
- Ei saa käyttää lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita 1.1.-30.9.
- Kasvustoa ei tarvitse niittää.
- Ei saa laiduntaa eikä korjata satoa paitsi riistakasvien sadon saa korjata riistaeläinten ruokintaa varten. Myös mehiläisten suorittama sadonkorjuu on sallittu.
- Monimuotoisuuskasvin kasvusto on säilytettävä ja ehtoja on noudatettava kasvien kukinnan loppuun asti ja joka tapauksessa 30.9. asti.

Päällekkäisen maksun estämiseksi monimuotoisuuskasvien tukea ei makseta kasvulohkolle, joka

- on ehdollisuuden GAEC 9:n mukaista tuottamatonta alaa
- niiden kasvukoodien alaa, joille haetaan tukea ympäristökorvauksessa ja joiden tukiehtona on vastaavien kasvien viljely.

Lisätieto lausuntopyyntöön:

- Kasvusto on perustettava viimeistään 30.6. Tämä vaatimus sisältyy maataloustoiminnan määritelmään, joka on kuvattu luvussa 4.1. Kasvustoa ei tarvitse niittää. Se, milloin niiton saa tehdä halutessaan, määritellään myöhemmin maataloustoiminnan määritelmään kuuluvan maatalousmaan säilyttämisen vaatimuksen tarkentamisen yhteydessä.
- CAP-suunnitelmatekstiin ei sisällytettäisi monimuotoisuuskasvien kasviluetteloita, vaan ne määriteltäisiin kansallisessa säädöksessä, jos tämä on komission mukaan hyväksyttävää. Tämä sen vuoksi, että CAP-suunnitelmaa ei tarvitsisi muuttaa, jos kasviluettelon muutokselle olisi tarvetta. Muutos voitaisiin tällöin toteuttaa pelkästään kansallista säädöstä muuttamalla. Alla alustavat kasvilistat:

Pölyttäjä- ja maisemakasvit: Siemenseoksessa on oltava vähintään kahden seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä: auringonkukka, hunajakukka, sinimailanen, persianapila, muut kylvövuonna kukkivat apilat, keltalupiini, virnat, ruis- tai ahdekaunokki, malvat, kehäkukat, öljypellava ja mesikät. Lisäksi seoksessa voi olla muita kylvövuonna kukkivia kaksisirkkaisia kasveja enintään 30 % siemenseoksen painosta. Aitohunajakukka ja mesikät voivat olla puhtaana kasvustona.

Riistakasvit: Siemenseoksessa on oltava vähintään kahden seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä: viljat, tattari, auringonkukka, öljypellava, herne, rypsi, rapsi tai sinappi, rehukaali, rehurapsi, öljyretikka, rehujuurikkaat (rehusokerijuurikas, naattinauris tai turnipsi), heinäkasvit ja apilat. Heinäkasvien ja apilan riistakasviseoksissa on aina oltava myös jonkin yksivuotisen kasvin, joka ei ole heinä, apila tai vilja, siemeniä.

Niittykasvit: Niittykasvien siemenseoksessa on oltava nurmiröllin, lampaannadan tai jäykkänadan ja vähintään yhden monivuotisen niittykasvin siemeniä. Niittykasvi voi olla harakankello, valkoailakki, ahdekaunokki, keltasauramo, ketoneilikka, mäkitervakko, nurmikohokki, purtojuuri, puna-ailakki, päivänkakkara, ruusuruoho, särmäkuisma tai muu vastaava kotimainen niittykasvi. Lisäksi seoksessa voi olla yksivuotisten niittykasvien, virnojen tai muiden yksivuotisten kasvien siemeniä, ei kuitenkaan viljojen siemeniä.

Peltolintukasvit: Peltolintukasvien siemenseoksessa voi olla edellä mainittujen niittykasvien lisäksi pienempiä määriä ruisvirnan, hunajakukan, kehäkukan tai muiden yksivuotisten kukkivien linnuille ravintoa tarjoavien kasvien siemeniä tai pellavien, durran, punahirssin, tattarin, hampun, maissin,

auringonkukan, kinuan, rypsin, rapsin, kuminan, viljojen tai muiden vastaavien peltokasvien siemeniä. Viljojen siemeniä voi olla enintään 50 kg/ha. Apilat eivät ole tässä tarkoitettuja niittykasveja.

- Kansallisesti säädettäisiin siitä, että riistakasvikasvustoa ei saa perustaa sellaisten teiden läheisyyteen (etäisyys vähintään 50 m), joiden liikennetiheys on yli 3000 autoa vuorokaudessa.

Perustason kuvaus

Maataloustoiminnan määritelmään kuuluva maatalousmaan säilyttämisen vaatimus
Lisätieto lausuntopyyntöön: Maatalousmaan säilyttämisen vaatimus on kuvattu luvussa 4.1.

Pölyttäjä- ja maisemakasvien toimenpide on lohko-kohtainen toimenpide, ja siten erilainen kuin ympäristökorvauksen tilakohtaisen toimenpiteen pölyttäjäkasveja koskevat vaatimukset.

Korvaustasot/laskentametodit

Kustannusperusteinen tuki euroa/hehtaari

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa korvauslaskelmista. Korvauslaskennassa on otettu huomioon ekojärjestelmän ehtojen mukaisista vaatimuksista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimukseen perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannuksen osuus on 20 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä.

Tuki on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 kohdan 12 mukaista tukea.

Suunnitellut tuen yksikkökustannukset

	2023	2024	2025	2026	2027
euroa/ha	270-330	270-330	270-330	270-330	270-330

Lisätieto lausuntopyyntöön: Monimuotoisuuskasveille voi hakea monimuotoisuuskasvien tuen lisäksi ekojärjestelmän talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea. Näin viljelijää kannustetaan säilyttämään kasvusto seuraavan kevään kylvömuokkaukseen tai kylvöön asti, vaikka viljelijä sitoutuu ekojärjestelmään vuodeksi kerrallaan.

Määrien oikeutus

Samalle kasvulohkolle ilmoitetuille niittykasveille voidaan myöntää monimuotoisuuskasvien tuki enintään kahtena vuonna peräkkäin. Koska muut monimuotoisuuskasvit on kylvettävä vuosittain, ei niille ole vastaavia rajoituksia.

Monimuotoisuuskasvien tukea myönnetään enintään 25 %:lle viljelijän suorien tukien tukikelpoisesta alasta.

Suunnitellut vuosittaiset tuotokset

	2023	2024	2025	2026	2027
O.6b Ekojärjestelmän hehtaarit	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000

Alustava toimenpiteen kokonaisrahoitus

	2023	2024	2025	2026	2027
milj. euroa	6-8	6-8	6-8	6-8	6-8

LUONNOS